

CATALANITAT

SETMANARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any II

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Centre Nacionalista Republicà:
Rambla de la Llibertat, número 33, primer pis.
Tots els treballs firmats són de la
responsabilitat dels seus autors. No s' retornen
els originals

Girona, 2 d'Abril de 1911

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Girona 1'50 Ptes. Trimestre
Fora 2 " " " "
Extranger 12 " " " " Any

Núm. 35

ANUNCI A PREUS CONVENCIONALS

El debat Ferrer

Per fi s'ha dut al parlament espanyol, la revisió del procés Ferrer. Espanya, Europa entera, ha exigít al Govern liberal aquesta evidència dels fets que embolcallats de misteri, van acabar ab la vida del director de l'Escola Moderna.

Com a Fransa ab Dreyfus i recentment ab Durand, l'intervenció internacional, porta a la llum de totes les consciències, una causa debatuda i jutjada pera fer justícia a la justícia. Aquesta superioritat dels homes sobre les nacions i sobre les lleis, també s'ha deixat sentir entre nosaltres, mes una reivindicació—cas de que ella vingui—no tornarà pas la vida, al qui per avant va entregarla en els fossos de Montjuic.

La espectacularió, per el debat, es gran: però es que el debat que fuig del parlamentarisme, i omple les columnes dels periòdics, ab molta més fe, ab molt més apassionament que no pas en l'oratoria, inutilisa o reivindica el partit conservador, aclapara i destrossa lleis d'escepció, contra les quals pot pesar més la venjança que la justícia.

Les tremendes paraules acusadores que'n Melquiades Alvarez, va pronunciar al Congrés, han sigut decisives: es decidí quan un juriscòndul seré, després de haver estudiat els innombrables volums de la causa, diu a la Cambra:—«Jo he adquirit la convicció de que'n Ferrer fou ignorant».—Contra aquestes paraules,

contra l'argumentació dels fets jurídics, les estridències sectaries dels diaris, conservadors de totes menes, que volen presentar a Ferrer com un anarquisant, com un immoral, com un home nul intel·lectualment, i corrumput, cau en el més fals dels ridícols.

Massa s'ha debatut l'intellectualisme i la moralitat del home Ferrer, i cap de les tares que'n la seva vida privada li imputen els moralistes, són prous pera dur al patíbul a un home.

Es un dato eloquent pera l'història de l'Espanya contemporània aquest cordó sanitari ab que volten als seus quefes, Maura i Lacierva, tots els bons burgesos, tots els que necessiten l'ordre i la garantia del ordre; i arriba a repugnar l'argumentació servil ab que's defensen; i es que paralelament a la causa Ferrer hi han règims, institucions, i classes, posades en interdicte.

Veus-aquí perquè no tindrà, com va tenir ab Dreyfus, el procés Ferrer, una reivindicació definitiva: de més a més quan, habilment, s'ha portat la qüestió a un sol factor casi invulnerable; el militarisme: i una veu, autorisada com la de Zola, aquell dia, no sortirà pas a dir altament: «Jo acuso».

Es perxó que cada vegada ens sentim més contrariats al parlamentarisme: es tant poca l'obra que allí pot durse a terme!

Aristocratisació necesaria de les democracies (*)

La República ab els seus lemes senzills i suggestius, de igualtat i fraternitat, ha fet que anessin a n'ella tots els que tenien set d'aqueixes coses. Els veixats per l'orgull burgés, els que habien cregut que la justícia no's pagava ni's venia, els que no tinguent la resignació necessaria pera guanyar la benaventuransa eterna a copia de sufriments s'han cansat de plorar i gemegar, cercant qui sapigués cumplir, quan menys, un dels manaments de la llei de Déu: amarás al pròxim com a tu mateix. Aixó ha fet que al camp republicà s'hagin acollit els humils que no ho eren prou, els

(*) De la conferència que baix el tema «La honradesa, la convicció i la cultura com a elements indispensables pera enfortir i fer triomfar l'ideal republicà» dongué el diumenge darrer en el local d'Unió Republicana d'aquesta ciutat, nostre estimat amic, el notable literat i periodista, don Prudenci Bertrana.

desenganyats de totes les promeses i de tots els partits que governaven i no afavorien, gent pobre i desesperada, gent que no creia en Déu perquè Déu havia fet com el diputat; els havia promés i no havia complert: gent que's pensava que'n quatre dies vindria la República i que al llevarse trobaria un pá sota el coixí, gent que's dalia per veure cremar algun edifici suntuós perquè havia llegit que a Fransa la felicitat els hi havia vingut d'aixó. Per un temps, companys estimats, un bon republicà tenia que renegar ferm, beure aigua guardent, portar corbata vermella els dies de festa i fins anar espitregat i cridar fàstics als capellans escadusers que trojava en la via pública. Naturalment que a Espanya, país de fam i de procacitats, l'ideal republicà entés d'aqueixa manera tenia que fer forrola. Tot seguit sigueren molts, masses, una legió disposats a baladrejar, a fer estropicis, a aplaudir totes les paraules fortes i tots els cops de punys al pit. El qui tingué disposició pera tal ofici, es

conquistà l'apreci dels correlligionaris, els fanatisà, s'els endugué i ell mateix acabant pera perdre la noció del seu dever, enllaminat pels èxits, treballà més per ell que per la santa causa que deia defensar.

Mentrestant els austers tribunicis, els vers sacerdots de la República, seguien disertant serenament, fent opuscols, discursos, educant, sense que les seves paraules despertessin cap ansia de dignificació, cap anhel de perfeccionament; s'els admirava perquè no s'els comprenia, i pels fanàtics valia més el més insignificant dels conspiradors que savia parlar de revolució en una cantonada embossat fins als ulls, que'l doctrinari de talent que desde la càtedra o desde la seva taula de treball, treballava.

Les revolucions no s'improvisen; les conspiracions mal preparades no són altra cosa que parany on van a caure els propis cassadors.

Que aixó es una trista veritat, en són testimonis molts republicans, tal vegada algun dels que m'escolten, i lo més lamentable es que aqueixos ensaigs dolents de revolució han sigut pagats a preu de sang i han costat la vida als més ignocents, als més sincers, aquells que ab una bona fe malaguanyada estaven disposats a ferse fusellar.

Si totes les energies, tot el temps i tots els cabals que s'han perdut en migrades temptatives revolucionaries s'haguessin emersats en preparar a les masses pera una revolució seria, i si aquesta no era posible, pera educarles, millorarles i dignificarles, d'altre manera ens trobaríem avui.

Hem tingut martres i ens han mancat pedagocs i entretant la cultura del poble ha seguit com ara fa trenta anys.

La paraula democracia, ab més o menys motiu, s'ha pres com a sinònima de baixesa, de llicència, de brutalitat. Als republicans democràtics e'els tenia per baladrers, per intransigents, per tabernaris, amics de escandols. Els seus propis conductors els consideraven bons únicament pera defensar una barricada, cremar un convent o assistir a un enterro civil. Era el número, la forsa, la ceguera, l'afició a la revolta, al motí, a la estridència, lo que se explotava d'ells. Pera conquistarlos calia poc, tan poc, que el que no tenia altra qualitat que una veu forta i ronca i una mica de facilitat en dir paraules groixudes i en aixecar els braços gesticulant com un orat, s'els feia seus.

No calia dir res; ab mitja dotzena de de frases llegides al mati en qualsevol periòdic i repetintles al vespre en un mitin ab una positura de qui vulgui res que vingui, era lo suficient pera aspirar a capdill.

I no us dic res si les tals frases eren d'aqueilles que estan a frec de caure baix les ires del fiscal.

El partit republicà, doncs, nodrit de aqueixos homes i educat en aqueixa escola, no ha inspirat ni simpatia ni confiança, als que millor podien orientarlo.

Hi ha una aristocracia que no es pas la del diner ni dels pergamins, es la de les ànimes esquisides que cerquen lo bell y lo noble fins en la política. Els aristòcrates

del pensament i de l'art tenien a la forsa que apartarse per instint, per una espècial repugnancia orgànica.

No hi valia la llàstima que despertaven el desheretats, ni la justícia evident de la seva causa: no hi valien tampoc la puressa del ideal, ni la bondat de les doctrines; tot era envà enfront l'imatge del descamisat, sorgint en ple carrer, pudint a suor, vomitant insults, ubriac de sang i de beguda. Per un temps molt llarc tots els artistes i els literats, els homes que senten més bé que ningú el dret a l'independència i a la llibertat, han sigut—al menys aquí a Catalunya—hostils als que's deien republicans. A Barcelona la nostra capital indiscutible en art i en civilisme—mentres no's demostrí lo contrari—no hi havia mitja dotzena de noms distingits que signifiquessin al mateix temps quelcom pera el partit republicà a seques, que's poguessin posar enfront dels molts que militaven en altres partits més o menys adversaris del republicanisme barcelonés.

Lo que més admirava i desitjava tenir el seu costat en Salmerón, era l'estol d'homes notables que figuraven entre'l catalanisme de la dreta i de l'esquerra. I el gran Salmerón que ab la seva ànima aristocràtica, ab el seu profon coneixement dels homes i de les coses, ab la seva cultura immensa (cal dirho sense embuts) desconfiava i tenia por del seu mateix partit, va llensarse a la Solidaritat perquè va veurhi una possible regeneració de les democracies, perquè va veure que, ab els companys de Solidaritat, podia emprendre una tasca eficaç pera aixecar les multituds a un nivell de aristocratisació moral fins allavors no obtinguda.

Lo que determinà l'actitut den Salmerón durant els últims anys de la seva vida—jo'n tinc l'evidència—fou el desengany, el desengany de haver vist com els soldats del progrés no progresaven, i com una República portada sensa una vera educació republicana seria efimera, desordenadora, tumultuosa, com la del 70. La frase d'aquell polític que en ple Congrés, dirigintse an en Salmerón, va dirli que el dia que triomfés la República ell seria el primer en anarsen a Fransa, ha restat per ara incontestada. I per desgracia, amics, no ha sigut solsament l'apostol Salmerón que s'ha mal fiat dels seus mateixos correlligionaris: n'hi han hagut d'altres, els més grans, els més vidents, els més nobles i els que devien ocupar els llocs més alts i de més compromís. Els capdills espantantse del triomf! Voleu una confirmació més categòrica de lo que us vine dient?

No cal pas duptar que lo que ha mort l'entusiasme dels mellors quefes, lo que'ls ha retrets, lo que'ls ha acorvardits, ha sigut la manca d'aristocratisació dels sentiments, de les idees, dels actes de les masses republicanes.

La República estava orfana d'artistes, de poetes, de tot lo que caracteriza la civilització d'un poble, l'aristocracia d'un partit, el nervi d'una idea. En una paraula, vivia sensa ànima.

PRUDENCI BERTRANA

Notes polítiques

Parlamentaries

Ha comensat, al Congrés espanyol, la discussió del procés Ferrer. A pesar de que estan anunciades les intervencions de distingits parlamentaris, no creiem que concretament se posi res en clar sobre el procés famós, ni que s'arribi a obtenir un revissament que també, potser, seria inútil.

Es innegable que ab el nom den Ferrer s'han pretingut accions d'un internacionalisme malaltís, perquè estava mal orientat fins en la seva mateixa base. Aquest intervencionisme estranger, anava a la lliberació den Ferrer considerantlo inestimable en quan a lliurepensador, a modern pedagog, a home d'acció: i precisament en aquest concepte, la personalitat den Ferrer no estava pas precisament a primera línia.

L'acció social que podia dur a terme en Ferrer a Espanya, prescindint en absolut de la legalitat o no de la seva doctrina, en lo que al punt de vista pedagògic se refereix, devia ser mesquina sempre, per quan les seves condicions intel·lectuals no sobressurtien pas d'una mitjana qualsevol.

Per altra part, pels datos coneguts, es possible que s'obrís lleugerament al condemnar-lo a la pena capital, perquè la seva intervenció no es ni remotament provada, d'una manera eficient, que es lo que menys devia demanarse per aplicarli el càstic, duran els fets de Juliol.

Si l'intervenció parlamentaria se desviés d'aquesta discussió que forsosament ha de ser estèril per conduir-la a un fi pràctic, com seria procurar l'obtenció de la desaparició de la pena capital, per lo que de moralitat humana representaria, i a fi de que no poguessin ocórrer lamentables i irreparables errors judicials, podríem donar per ben empleat el temps que compregui aquest debat en el Congrés de Madrid, que d'altra manera, resultarà evidentment estèril.

Política barcelonina

La política diferencial que caracterisats orguens de l'U. F. N. R. a Barcelona, *El Poble Català* per un costat i *La Publicitat* per altre, sembla que no entra pas, com fora de desitjar per la nostra comunitat política, en el terreny d'un criteri únic a seguir en l'evolució de la democràcia catalana.

Els que seguim de lluny aquestes divergències, sentim oprés el nostre optimisme davant aquestes lluites que, a pesar de no afectar en cap punt essencial les nostres doctrines, empetteixen sempre la confiança que una acció serena i disciplinada manté, constant, dintre'ls convençuts humils, que són, en definitiva, els que deuen consagrar els triomfs i les victòries.

La mort prematura de la Solidaritat Catalana, va ser deguda precisament a petites divergències dels prohoms, sempre moguts per un personalisme raquític que dificulta l'acció de les multituds, i sense que'ls motius ocasionals hagin sigut encara exposats concretament al poble.

Aquesta política d'intransigències ha de ser sempre funesta, sigui quin sigui el camp aont se desenrotlli: tinguem la serenitat de mirar únicament les convencions del poble que en els capdevaners manté la seva confiança, i allunyemnos de tot lo que'ls hi porti un dupte o bé un defalliment.

Ara, a Barcelona, els nacionalistes republicans, que forsa temps han treballat unificats ab els regionalistes, són els que mantenen l'acció única, sense aliances, de l'U. F. N. R. en totes les eleccions barcelonines: i els republicans, molts d'ells combatuts i combatents ab el primitiu i unifi-

cat catalanisme, són els qui preconisen una acció conjunta ab el dretisme barceloní.

Qui té raó? no devem pas nosaltres desxifrarho: lo que farem constar, tantsols, la depressió d'ànim que pels fervorosos de la idea del republicanisme català, produeixen aquestes divergències.

Sortosament, per això, ja en molta part de Catalunya s'inhibeix de seguir copiant fidelment la política barcelonina, i obra en conseqüència ab les necessitats del medi propi. Aixís no s'esposen tant al malefici de les capelletes que tenen la virtut de desfer en uns moments l'acció pacientment constituïda pels qui de bona fe, sense prurit de recompenses, han entregat el seu cor al anhel d'una victòria per les idees que sostenen.

Literatura

Visió d'istiu

A don Josep Tharrats

*La xardorosa tarda
portant reflexes d'or damunt les coses,
era un incendi de claró i de vida.*

*Els segadors, torsats baix un sol geste
i amarats en suor tot el cos gràcil,
a un ritme grec i unicron desfloraven
els camps de blat que's dava en sacrifici,
formant, arreu dels solcs, pilons de garbes.*

*I era un conjunt arcàdic
la munió de grogors totes espléndides,
—la palla, el blat, les fals, les mans i'ls ros-
[tres—
banyades pel gran sol de juny, qui duia
uns nous colors i formes a les coses.*

*Els ritmes de les fals, acompanyaven
als ritmes dels cantars, cantars solemnes
que'ls segadors, en llur treball improbi,
deixaven traspuar de la alegria
nascuda al gest dels blats, caientlos, pròdics,
a garrellons dintre llurs brassos nusos.*

Tant or, tant or, tant sol, tanta bellesa!

*Després, dintre'l marc auri,
hi entrà un accent d'estranya melangia;
era el conjunt d'un combregar, que duia
la Vida a un moriboní; la silueta
d'un sacerdot al mitj, sota l'ombrel·la,
i la gent del poblet acompanyantlo.*

Grogors i ors de nou!

*Aquella tarde
de Juny, plena de sol, plena de vida:
el camp, fet un pa d'or de tantes garbes:
els segadors, cap-jups, la fals a terra,
agenollats sobre els rostolls: els homes
portant blandons i ciris, desitjosos
de daurar més l'ambient, i no podien:
les dones, tot davant, tirant ginesta
sobre el rostoll i les roselles, pròdiques
d'escamparhi més or sobre la terra!
l'viatic passà... passà en silenci,
de primer entre els grans pilons de garbes:
després pel mitj dels blats, que drets encara
esperaven la fals, i que vinclanse
al pas del Corpus lluminós, cubrien
la professó allunyantse...*

*Quin miracle
de llum! quan or, quan or, aquella tarde!*

*Els segadors, marvellats, s'esqueien
encara de genolls, la fals a terra,
i la paiola entre'ls rostolls caiguda,
quan ja la professó no's veia gota
perduda en mitj dels blats que l'amagaven...
I avans els segadors no retornaren,
ubriacats de llum, demunt la feina,
ja l'or crepuscular tornava's pàlit;
i eren colors morades i vermelles
i canviants de llum ataronjada,
lo que demunt dels blats ara cavia
ab un aquietament tot ell inmòbil...*

RAÚL M.ª DE PALAU

A l'atzar...

D'AVANT una selecta concurrència, el passat diumenge don Prudenci Bertrana inaugura en el vast local d'Unió Republicana'l cicle de conferències qui organisa aquesta entitat.

El notable escriptor desenrotllà'l tema de la seva conferència amb una inefable claretat, i la lectura del seu parlament fou com una pluja fecondatriu dels alts ideals. Les seves paraules franques, sobries, sinceres, foren d'acusació en lloc de pessimisme pera'ls detractors de l'idea de lliberació. Parlà de l'intervenció dels intel·lectuals en les qüestions polítiques citant l'exemple de Victor Hugo a Fransa i Carducci a Italia, i feu l'apologia de l'aristocratisació de les democracies, identificat am la culta teoria alomariana, a fi de fer digne, assequible i rectilini'l camí de la República, finalisant la seva interessant disertació amb un *sursum corda*, fort i serè, i orlat de clarors futursals.

Es una bella consolació magnificada de optimismes pera nosaltres, homes moderns, sentir en la nostra exangüe ciutat la veu càlida d'un constructor de la Ciutat Futura.

EN Gabriel Alomar ha publicat un brillantíssim article en *El Poble Català* sobre «L'afer Ferrer», la qüestió palpitanta qui's debat aquests dies en la Cambra espanyola. Al marge del vibrant article, admirativament, hem subratllat les paraules ungides d'alta honradesa pera'l Fusellat de Montjuic, la montanya maleïda. Hi hà, en l'epileg, un gran crid, un crid noble de civisme qui es com un himne a la Jova Espanya.

LA traducció catalana de *La Dama de les Camelies* den Dumas fill, es un atentat a l'art i al nostre Teatre qui mereix una forta censura. Ni baix el pretext de lluitament de l'exquisida i espiritual actriu Margarida Xirgu, es perdonable la resurrecció en el nostre idioma d'aquesta obra arcàica, sentimental i nosciva. Quan una soperba Ciutat com Barcelona, la primera de les ciutats ibèriques, compta amb una actriu extraordinaria com la Xirgu, hauria de preocuparse pensant lo lamentable que es el que una gran actriu malversí'l temps en l'estudi d'obres tant detestables, quan podria esser en dels més significatius signes de cultura i ciutadania l'encarnació de Cleopatra o Lady Macbeth de les tragedies de Shakespeare o bé en els papers de protagonista de dramas ibsenians.

Nosaltres, els qui espiritualment vivim a Barcelona, qui es Catalunya, i en la nostra modestíssima i insignificant labor hi hà com una mena de pan-barcelonisme, aalsem la nostra més viva protesta.

A voltes la vida apacible i monòtona de les ciutats provincianes té una veementa inquietut.

Hi hà un transcórrer de dies silenciosos i plumbis, i una pluja lenta i monorrítica fa devenir el vostre cor indolent. Dies grisos, dies llongs, que la cansó de l'aigua pluvial us duu'l record d'una romansa sense paraules de Verlaine:

*Il pleure dans mon cœur
comme il pleut sur la ville.
Quelle est cette langueur
qui pénètre mon cœur?...*

I sentiu, al lluny, que una mà podser amiga fereix el cor d'un piano, i hi fa sang, perquè en la tarde callada vibren les notes d'una dansa oriental, i la música solar es com una espasa de llum a través els núvols.

Mes en aquests dies melancòlics i austers, l'ombra de l'Inquietut apareix... i passa...

I, tot passant, són uns ulls qui us miren saviament, un rostre qui us somriu, i es una vaporosa figura de dona, qui s'us fa inextingible, i qui s'allunya acàs pera sempre...

I pensar, Déu meu, que allà en les vies d'una gran Ciutat estimada, descendirà damunt la bellesa qui us torturà un moment blanament la vostra ànima, un suau bateig de Sol d'abril com una unció de Vida!

SANT Feliu de Guixols, la minúscula i graciós ciutat mediterrània, dijous passat va tenir un hoste: en Carles Rahola.

L'ànima exquisida i sincera den Rahola, tota oberta a les modernes corrents europees, portà un raig de llum creatriu a la ciutat equoria en una bella conferència qui es com una orientació i un esplèndid cant a la Joventut, escrita en una prosa auria, fluida, aristocrata, prosa d'artífex i de poeta, digna del cultíssim autor d'«El llibre de l'August d'Alzina».

RICARD Strauss, el sublim autor de l'òpera *Salomé*, l'evolütiu creador dels moderns poemes simfònics orquestrats riquíssimament, ha estrenat en el gran teatre de la Scala de Milà la seva darrera obra *Il Cavaliere della Rosa*.

L'obra que per fi ha triomfat augustament, ha sigut objecte de caloroses discussions pels filarmònics, car a les primeres representacions no savien avenirse an aquest nou genre còmic de l'insigne compositor tudesc.

FAUST

La llei funesta

S'ha emprés una vigorosa campanya pera l'abolició de la llei mal anomenada de Jurisdiccions. Arreu se celebren actes públics clamant contra dita monstruositat. Aixó està molt bé; estic completament satisfet, car enteng que a més d'esser la llei de Jurisdiccions incompatible ab l'acticle 13 de la Constitució del Estat, atenta contra'ls drets de l'home.

Tothom recordarà aquella data trista pera nosaltres en que uns quants subjectes moguts per senzilles concupiscències assaltaren els recintes sagrats d'unes cases, i com turba folla destralejaren tot lo que a mà els hi vingué fentne després una foguera en la qual els colors honrats de la bandera catalana se confonien ab el groc-vermell de les flames destructores. Doncs bé; resultats d'aquests desgabells fou l'engendrament d'una llei que garantis la pau dels recintes? diran molts: doncs no senyors; una llei que privés de clamar contra tot lo vilipendiós, que privés d'exposar al poble les seves amargues queixes, els seus ideals: una llei, en fi, que la batejaren ab el ridícol nom de Jurisdiccions.

De tots els indrets de Catalunya eixiren veus protestant contra la llei-mordassa. Els catalanistes foren els qui portaven la devantera en la lluita que sostingueren llavors. De moment els qui protestaren eren els «separatistas», els «renacuajos», es a dir, caigueren demunt nostre tots els anatemes injuriosos que un imaginar-se potga. I no podia ser menys. Com que solament als catalans s'aplicava dita llei durant llarg temps, ells no hi veien res que podés mortificarlos en lo més mínim.

Caigué en Moret. Ab el cambi de govern, cambi de veles; la llei de Jurisdiccions perxó imperava; però per tots.

Un dia la llei nefasta deixà momentaniament a Catalunya, i anà a caurer a Castella. Ja n'hi va haver prou. Com si'ls hagués picat un escorsó comensaren a cridar desafortadament contra la malignitat d'aquella. Després d'aquest, altres cassos se succeïren.

Ara els qui més fressa mouen, els qui més gesticulen, els qui voldrien sa instantania derogació, són aquells que cinc anys enrera vessaven de satisfacció quant pareixia que solsament dita llei havia d'aplicarse única i exclusivament a Catalunya, per quant durant llarg temps les reïxes oprimien cors catalans, i la frontera la passaven solsament catalans, cercant a l'extranger, la pau que li torvaben a la seva terra; són aquells també, que vomitant baba villosa escrïgueren i suscribiren l'indigne i repugnant article «El alma en los labios», en el qual s'hi veu l'anticatalanitat manifestament declarada.

Mireusels ara; volen anar davant de la campanya empresa, defensant lo que'ls «renacuajos» i «separatistas» defensaven ja cinc anys enrera.

I encara diran que som retrógades, nosaltres qui volem la lliure emissió del pensament i que tots els homes sens distinció de classes disfrutin de la llibertat que'ls hi correspon; lo que la llei de Jurisdiccions rebuda ab joia pels enemics de la llibertat els hi nega; al contrari d'ells qui dientse aimants del progrés l'aprovaren ab el seu silenci: no solsament aixó sinó que fins fa poc, després de sufrirne les conseqüencies, s'han adonat de la tirania i malignitat que enclou.

No es pas ara, ab motiu de la campanya empresa que tingui d'eixecar la meua humil protesta, car desde'l primer dia jo, com tots els catalanistes, li portem la guerra declarada, lo que ha valgut a estimats companys, llargues hores de sofriments i anyorances.

Ara com sempre dic: a fora la llei de Jurisdiccions opresora! Visca la llibertat!

H. NADAL I MALLOL

Festival wagnerià

L'empresa del Gran Teatre del Liceo de Barcelona ha organitzat pera la propera temporada de Pasqua, la representació de tres cicles de «L'Anello del Nibelungo», baix la direcció del eminent mestre Willibald Kaehler, els que tindran lloc en les fetxes següents:

Diumenge 16 d'Abril: «Tristan e Isotta».
Dimars 18: «Tannhauser».
Primer cicle de «L'Anello de Nibelungo»:
Dimecres 19: «L'Oro del Reno».
Dijous 20: «La Walkyria».
Divendres 21: «Sigfrido».
Diumenge 23: «Il Crepuscolo degli Dei».
Dilluns 24: «Tristano e Isotta».
Dimecres 26: «Tannhauser».
Segon cicle de «L'Anello de Nibelungo»:
Dijous 27: «L'Oro del Reno».
Divendres 28: «La Walkyria».

Diumenge 30: «Sigfrido».
Dimars 2 de Maig: «Il Crepuscolo degli Dei».
Dimecres 3: «Tristano e Isotta».
Divendres 5: «Tannhauser».
Tercer cicle de «L'Anello del Nibelungo»:

Dissabte 6: «L'Oro del Reno».
Diumenge 7: «La Walkyria».
Dimars 9: «Sigfrido».
Dijous 11: «Il Crepuscolo degli Dei».
Divendres 12: «Tristano e Isotta».
Diumenge 14: «Tannhauser».

Preus de les localitats pera cada «Anello del Nibelungo» (4 funcions de nit): Palcos de primer pis, 500 pessetes; palcos de segon pis i platea, 300; palcos de tercer pis, 200; sillons pati i tercer pis fila 1.ª, ab entrada, 50; sillons de tercer pis, 2.ª i 3.ª fila, ab id., 36.

Els sillons de pati i tercer pis, pera representacions soltas de les obres «Tristano e Isotta» i «Tannhauser» costaran 15 pessetes cada un pero quan la demanda de localitats pera una funció solta se fassi conjuntament ab un ciclo de «L'Anello del Nibelungo» el preu serà de 12'50 solsament.

Pera la demanda de localitats, dirigir-se a la empresa del Gran Teatre del Liceo, remetent l'import i 50 céntims pera l'envio per correo.

Noves

Diumenge passat dia 26 en el local de l'Unió Republicana d'aquesta ciutat nostre distingit amic el notable literat i periodista D. Prudenci Bertrana, donà una conferència sobres el tema «La honradesa, la convicció i la cultura com a elements indispensables pera enfortir i fer triomfar l'ideal republicà».

L'escullida concorrencia que assistí al acte, aplaudí com se mereixien les atinades i justes raons del conferenciant, el qual preconisà en el seu parlament, l'unió de totes les forces republicanes, i l'honradesa dels destinats a dirigirles.

La conferència—de quina ens honrem publicantne un fragment en el present número—abarcà els temes següents, els quals per si sol ja són la crítica i la ressenya de la mateixa.

Justificació de l'intervencionisme dels intellectuals en les qüestions polítiques.—Artistes, poetes, escriptors i filòsofs com a impulsadors dels pobles.—Aristocratisació necessaria de les democracies.—El camp polític infestat.—Els directors massa vius i els dirigits massa ingenuus.—La República fa por.—Els republicans han desacreditat la República.—Cal inspirar confiança als homes d'ordre i de moralitat.—Cal cridar als pacífics pera que'ns ajudin a fer la revolució.—Únic camí a seguir pera lograrho.—El bloc dels honrats, dels convensuts i dels instruits ha de ser l'escull dels reaccionaris.—Inspirar respecte a l'enemic es tenirlo mitj guanyat.—Perills que'ns amenassen sinó cuitem a feros res-

pectar.—Aixequem els cors que'l món en la actualitat camina per un ambient de llibertat.

El periòdic d'U. F. N. R. de Figueres que anunciavem en el número passat, apareixerà probablement, el dia 8 del corrent, i el seu títol serà *Empordà Federal* i no «Figueres Federal» com equivocadament diguerem.

La societat recreativa «El Menestral» ha contractat pera el ball que celebrarà el diumenge de Pasqua de Ressurrecció, a la renombrada orquestra «La Principal» de Palafrugell.

S'han rebut en aquesta Redacció alguns originals, que per no anar firmats, no hem pogut publicar, com havera estat nostre desitj; aixís es que preguem als col·laboradors anònims, envïin firmats els seus treballs, encara que deguin aquells publicarse en pseudònim.

Avui diumenge a dos quarts de la nit, nostre amic D. Joan Rufart, donarà una conferència a la Fraternitat Republicana Autonomista de Llagostera, siguent el tema: «Humanitat o Fraternitat».

S'ha cursat per la «Societat Obrera Socialista» d'aquesta Ciutat el següent telegrama:

«Presidente Consejo de Ministros.—Madrid.—Agrupación Obrera Socialista Girona, reunión general protesta energicamente odiosa ley de jurisdicciones asociándose general protesta Partido Socialista español.—Presidente, Discossi.»

El dijous passat, nostre amic i coreligionari D. Carles Rahola, va donar en el «Centre Federalista» de San Feliu de Guixols, una notable conferència, desenrotllant el tema «La Joventut de Catalunya davant de Espanya».

Avui, diumenge el nostre company jove advocat i Diputat provincial pera Santa Coloma de Farnés, D. Frederic Frigola, donarà, aixís mateix, i en el «Ateneu Pi i Margall» de La Bisbal, altre conferència, disertant sobre el tema «Política lliberal».

Concurs d'orfeons y chors populars A VALLVIDRERA

Condicions y bases:

Primera. El minimum de individus de que deuen composarse'ls orfeons es de 50 y el chors de 25.

Segona. Els presidents d'uns y altres se reuniran pera elegir d'entre ells, dos membres del Jurat.

Tercera. El tercer membre dels tres que han de compondre el Jurat ne serà president, y serà elegit per la Comissió de festes.

Quarta. Les eleccions del Jurat seran inapelables.

Quinta. Els orfeons y els chors populars tindran un Jurat distint o especial.

Cada membre d'aquests Jurats percebrà en concepte de dietes: Orfeons, 25 pessetes, per cada dia que inverteixi en son comés, viatge d'anada y tornada de Barcelona a Vallvidrera y dinar gratis. Chors popular, 15 pessetes cada dia y les demés ventatges que l'anterior.

Sisena. Tots els concursants se sotmetran a les decisions de la Comissió de festes.

Setena. Els concursos tindran lloc: El d'orfeons, els diumenges 30 d'abril y 14 de maig, a les tres de la tarde, a la plassa del Funicular de Vallvidrera.

El de chors populars, els diumenges 23 d'abril, 7, 14, 21, 25 y 28 de maig vinent.

Vuitena. El primer dia de concurs, chors y orfeons seran gratuïtament transportats de Barcelona a Sarrià, y en els dies en que tinguin de pendre part en el concurs, seran portats gratuïtament a Vallvidrera.

Novena. Apart dels premis oferts per particulars, els premis de la Comissió són els següents:

Concurs d'orfeons, premi únic, 750 pessetes y una banda.

Concurs de chors populars: primer premi, 400 pessetes; segon premi, 250 pessetes; tercer premi, 150 pessetes; quart premi, 100 pessetes, y quatre bandes pera cada una de les Societats premiades.

Desena. La repartició solemniel dels premis tindrà lloc el dia 4 de juny vinent, a les quatre de la tarde.

Onzena. L'orfeó y chors premiats seran obligats a pendre part a la missa de campanya del dia 4 de juny.

Dotzena. Els presidents dels orfeons o chors, deuran remetre les bases firmades, relació detallada de son repertori, indicant l'obra de llur elecció que executaran al concurs.

Tretzena. Les Societats de fora podran delegar a qui vulguin pera l'elecció de Jurats.

Catorzena. Reunits els Jurats, en vista dels repertoris, comunicaran a les entitats interessades, la passa obligatoria que deuran executar.

Quinzena. El plas d'admissió termina el dia 8 d'abril a les vuit de la nit.

AVIS

La Junta Directiva del Centre Nacionalista Republicà se complau en convidar als seus socis a la Assamblea general que pera tractar de un assumpte polític de gran interès, tindrà lloc el disapte dia 8 de Abril a les 9 y mitja de la nit al hostatge social del Centre, Rambla de la Llibertat, número 33, pis primer.

Com l'objecte de la convocatoria es de remarcable importancia per els nostres ideals i de gran interès per el pervindre del Centre, la Junta Directiva prega altament la asistencia.

P. A. de J. D.
El Secretari

IMPRESA D' E. SIMÓ.—GIRONA

Xocolata Reconstituienta "EXCELSIOR"

A BASE DE GLICEROFOSFAT DE CALS I NOU DE KOLA

Es el més pràctic i el millor de tots els reconstituents i de tots els xocolates.—Indispensable a les persones dedicades a treballs mentals, als convalescents i als neurastènics.—Util als infants i a tot el món.

UNA PESSETA 'LS 200 GRAMS

Demanis en farmacies, droguerías i ultramarins.—Preparat per J. DEULONDER, Farmacèutic
Dipòsits: Girona; Ortopedia, Perfumería i Centre d' específics: FIUS, Plassa Constitució, 12.—La Bisbal; FRANCESC ROURA.—Olot: ISIDRE CALBETON.—Palamós; SENYOR TOLOSA

EL SABÓ VASCONIA

ES EL MILLOR

PERA

RENTAR LA ROBA

EXCELSIOR

Demans en farmacies, drogueries i llibreries. Prepara per J. DEUDONDER, Farmacèutic.
 Dipòsits: Girona: Orpedis; Perpinany: Pharmacia; Lleida: L. Bona; Tarragona: Pharmacia; València: Pharmacia.

UNA PESSETA LES 200 GRAMS

Es el més pràctic i el millor de tots els reconstruïdors i de tots els xocolats. Indispensable a les persones debils.

A BASE DE GLICEROPOLAT DE CALS I NOU DE KOLA.

EXCELSIOR